

سازمان نقشه برداری کشور

درخواست برای ارائه پیشنهاد پژوهشی (Request For Proposal)

عنوان:

بررسی و مطالعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های حوزه مهندسی نقشه برداری و اطلاعات مکانی

کد شناسه درخواست: (این قسمت توسط مدیریت برنامه‌ریزی و بودجه، پژوهش و استانداردها تکمیل می‌شود.)

واحد درخواست کننده	تاریخ ارائه درخواست	تاریخ بررسی درخواست	نتیجه بررسی درخواست
		(این قسمت توسط مدیریت برنامه‌ریزی، بودجه و پژوهش تکمیل می‌شود.)	(این قسمت توسط مدیریت برنامه‌ریزی، بودجه و پژوهش تکمیل می‌شود.)

(۱) عنوان:

بررسی و مطالعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های حوزه مهندسی نقشه برداری و اطلاعات مکانی

(۲) بیان مسأله و ضرورت طرح:

اقتصاددانان با لحاظ قراردادن وضعیت تورم، سرمایه‌گذاری، التهابات ارزی، رشد اقتصادی و سایر شاخص‌های کلان، دهه ۹۰ را «دهه سوخته اقتصاد ایران» نامگذاری کرده‌اند. آمارها نشان می‌دهد در دهه ۹۰ حال و روز سرمایه‌گذاری در ایران به‌قدری فاجعه‌بار بوده که از سال ۱۳۹۸ به بعد رقم استهلاک سرمایه از تشکیل سرمایه ثابت ناخالص پیشی گرفته است. عوامل زیادی در این اتفاق نقش دارند که برخی از آنها شامل شدت تحریم‌ها، کاهش واردات اقلام سرمایه‌ای، کاهش ضریب اصابت تسهیلات به بخش مولد به جهت حاشیه سود بالای بخش غیرمولد و دارایی‌ها، کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی در بخش‌های مختلف است. اما یکی دیگر از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر سقوط سرمایه‌گذاری در این سال‌ها، کاهش سرمایه‌گذاری دولت و بخش عمومی بوده است. به عبارتی، اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا همان بودجه عمرانی که مهم‌ترین کانال حضور بخش عمومی در فرآیند سرمایه‌گذاری کشور بوده و وظیفه اصلی آنها گسترش ظرفیت‌های زیربنایی و تولیدی است، در این سال‌ها به شدت کاهش یافت. لازم به توضیح است که بودجه عمرانی علاوه بر اینکه به‌طور مستقیم منجر به سرمایه‌گذاری بخش عمومی می‌شود زمینه تحریک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (در قالب پیمانکاران، سرمایه‌گذاران در بخش‌های اقتصادی و تولیدی) را نیز فراهم می‌کند. آمارها نشان می‌دهد سهم بودجه عمرانی از بودجه عمومی کشور در دهه ۱۳۷۰ حدود ۴۵ درصد بوده که این میزان تا سال ۱۳۹۰ به ۳۰ درصد، تا سال ۱۳۹۲ به ۱۷ درصد و تا سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ به ۱۴ تا ۱۵ درصد رسیده است. اما در سال ۱۴۰۱ دولت سهم بودجه عمرانی را به ۱۸٫۶ درصد و برای سال آینده نیز به ۱۶٫۵ درصد از کل بودجه عمومی رسانده است. بعبارت بهتر در دولت سیزدهم توجه ویژه‌ای به رشد طرح‌های عمرانی و همچنین تکمیل پروژه‌های عمرانی شده است. با مروری بر پروژه‌های حوزه مهندسی نقشه برداری و اطلاعات مکانی پرواضح است که عمده این پروژه‌ها با سرمایه بخش عمومی طراحی و آغاز شده و یا مشابه طرح‌های مانند طرح تهیه نقشه ۱:۲۵۰۰۰ پوششی کشور بعنوان اولین طرح انقلاب به سرانجام رسیده و یا مانند طرح کاداستر کشور با گذشت مدت طولانی همچنان ادامه دارد. بعبارت بهتر یکی از ابزارهای اصلی برای رشد تولید در حوزه مهندسی نقشه برداری و اطلاعات مکانی تزریق سرمایه مناسب به این صنعت است که یا باید از طریق سرمایه‌گذاری بخش عمومی و یا از طریق بخش خصوصی تأمین شود. متأسفانه سوابق موجود در این صنعت حاکی از عدم ورود سرمایه بخش خصوصی در این حوزه است بعبارت بهتر با وجود توسعه تعداد شرکت‌های نقشه برداری طی ده سال گذشته در عمل سرمایه‌ای از بخش خصوصی برای تولید به این صنعت وارد نشده و تمامی بخش خصوصی نیز انتظار تأمین سرمایه از طریق بخش عمومی را دارد. این موضوع نشان از این واقعیت است که مفاهیم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت ژئوماتیک و زیست بوم فناوری مکانی یا بدرستی تبیین نشده، یا شفاف نبودن موضوعات ژئومارکتینگ، روشن نبودن بازگشت سرمایه در این صنعت و یا مشکلات و محدودیت‌هایی است که نیازمند توجه ویژه است. نرخ بازگشت سرمایه (ROI) نسبت سود حاصله به میزان هزینه و سرمایه پرداخت شده است. البته سود به دست آمده ممکن است تنها جنبه مالی نداشته باشد و شامل موارد غیرمالی مانند برندسازی نیز بشود ولی به صورت کلی منظور از محاسبه نرخ بازگشت سرمایه، درآمد و سودآوری مالی کسب و کار است. متأسفانه در صنعت نقشه و اطلاعات مکانی و این زیست بوم نرخ بازگشت سرمایه مشخص نیست و همین نکته عاملی برای عدم حضور سرمایه‌گذاران در این صنعت است. این درحالی است که در فضای بین‌المللی و برخی از کشورها توسعه یافته نرخ بازگشت سرمایه در این حوزه ۴ تا ۷ و حتی ۱۲ نیز معرفی و عنوان شده است. با این توضیحات به نظر می‌رسد وجود مطالعات در این زمینه و آسیب‌شناسی علل عدم سرمایه‌گذاری مناسب بخش عمومی و خصوصی در این بخش از یکسو و همچنین شناسایی محدودیت‌های مربوط به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از سوی دیگر یک ضرورت برای این رشته است. علاوه بر این موضوع رشد سریع فناوری در صنعت اطلاعات مکانی به حدی است که نحوه سرمایه‌گذاری بخش عمومی را دچار ابهام نموده است و لازم است در این تحقیق بررسی لازم برای تعیین نرخ بازگشت سرمایه در یک سال پایه و همچنین مدل لازم برای نحوه سرمایه‌گذاری در این صنعت انجام شده تا با برنامه ریزی و سیاستگذاری مناسب مشکلات و محدودیت‌ها برطرف شده و امکان سرمایه‌گذاری یا مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های ملی نقشه برداری و اطلاعات مکانی میسر شده و ابزاری باشد برای رشد و توسعه تولیدات و محصولات و خدمات این بخش زیرساختی کشور.

۳) اهداف طرح:

آسیب شناسی موانع و چالش های سرمایه گذاری بخش خصوصی در صنعت ژئوماتیک کشور،
برآورد و تخمین بازگشت سرمایه زیست بوم فناوری مکانی در سال پایه ۱۴۰۰ یا ۱۴۰۱،
بررسی و امکان سنجی مدل های مختلف سرمایه گذاری در این صنعت و ارائه مدل بهینه برای حوزه های فعالیتی مختلف این رشته،
بررسی تأثیر محدودیت های دسترسی به داده های مکانی در میزان و نحوه سرمایه گذاری بخش خصوصی در این صنعت،
پیشنهاد سیاست ها و راهبرد هایی برای افزایش سهم سرمایه گذاری بخش خصوصی در زیست بوم فناوری مکانی.

۴) پیشینه طرح (وضع موجود در سازمان و کشور):

با وجود اینکه در سطح کشور مطالعات اقتصادی زیادی در رابطه سرمایه گذاری بخش خصوصی در فعالیت های اقتصادی در صنایع مختلف و بخش های گوناگون اقتصادی انجام شده ولیکن متأسفانه در حوزه نقشه و اطلاعات مکانی مطالعات مناسبی صورت نگرفته است. از سوی دیگر به جهت ماهیت فرایختی اینگونه مطالعات به نظر می رسد مطالعات حوزه نقشه و اطلاعات مکانی بیشتر به سمت موضوعات بنیادی و فناوری های مرتبط با این صنعت سوق پیدا کرده و در عمل اینگونه مطالعات در کشور مغفول مانده است.

۵) محصول نهایی مورد انتظار:

ارائه مدل و گزارش فنی

۶) سایر الزامات و انتظارات:

امکان سنجی سرمایه گذاری بخش خصوصی و تدوین مدل های مربوطه و همچنین ارائه پیشنهاد و راهکار و توصیه برای جهت گیری سرمایه گذاری بخش خصوصی در این صنعت

۷) مدت زمان اجرای طرح (ماه): ۶ ماه

به طور کلی زمان اجرای هر طرح حداکثر ۶ ماه است.

۸) زمان بندی مراحل اجرای طرح:

ردیف	رئوس اصلی شرح خدمات	ماه ۱	ماه ۲	ماه ۳	ماه ۴	ماه ۵	ماه ۶
	مطالعات ستادی و بررسی طرح های مشابه در صنایع داخلی نزدیک به این رشته و صنعت نقشه و اطلاعات مکانی در سطح بین المللی						

۹) حداقل تخصص ها و تجربیات مورد انتظار:			
ردیف	نوع تخصص	مدرک تحصیلی	مسئولیت در طرح
	مهندسی نقشه برداری یا یکی از گرایش های مربوطه	کارشناسی ارشد یا دکتری	
	اقتصاد	کارشناسی ارشد یا دکتری	
	آمار	کارشناسی ارشد یا دکتری	
	مدیریت صنعتی یا مهندسی صنایع	کارشناسی ارشد یا دکتری	
	مدیریت بازرگانی با گرایش بازاریابی و مارکتینگ	کارشناسی ارشد یا دکتری	

تهران، میدان آزادی، خیابان معراج، صندوق پستی: ۱۶۸۴-۱۳۱۸۵ تلفن: ۷-۶۶۰۷۱۰۰۱ دورنگار: ۶۶۰۷۱۰۰۰
 درگاه: www.ncc.org.ir؛ ایمانم: Info@ncc.org.ir